

Proiect “VioGen – RoJust” –

acțiune strategică în scopul implementării efective a standardelor Consiliului Europei privind drepturile omului.

Proiectul VioGen - RoJust vizează îmbunătățirea măsurilor de protecție împotriva violenței domestice și a violenței de gen prin consolidarea capacității autorităților române de asigurare a implementării adecvate a cadrului legislativ privind protecția și nediscriminarea victimelor.

În vederea creșterii accesului specialiștilor la informații relevante în materia violenței domestice și a violenței de gen au fost traduse mai multe hotărâri reprezentative ale Curții Europene a Drepturilor Omului. Traducerea fiecărei hotărâri reprezintă o selecție a paragrafelor relevante privind faptele, încadrarea juridică a acestora, raționamentul CEDO și soluția pronunțată. Versiunile oficiale ale hotărârilor, în limbile în care au fost redactate pot fi consultate pe pagina de internet a CEDO: <https://hudoc.echr.coe.int/>.

Proiectul “VioGen - RoJust” este implementat de Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați, în calitate de Promotor al proiectului, în parteneriat cu: Centrul FILIA, Asociația TRANSCENA, Asociația ANAIS și Asociația GRADO. Proiectul beneficiază de un grant în valoare de aproximativ 732 de mii de euro oferit de Islanda, Liechtenstein și Norvegia prin Granturile SEE în cadrul Programului Dezvoltare Locală, administrat de Fondul Român de Dezvoltare Socială. Conținutul acestui document nu reprezintă în mod necesar poziția oficială a Granturilor SEE.

Lucrăm împreună pentru o Europă **verde**, **competitivă** și **incluzivă**.

Pentru informații suplimentare despre proiect, vă rugăm să accesați www.eeagrants.ro și www.frds.ro.

Promotor proiect:

AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU EGALITATEA DE ȘANSE
ÎNȚRE FEMEI ȘI BĂRBAȚI

Parteneri proiect:

Traducere realizată de Asociația GRADO
Traducător: Simona-Teodora Săsarman

CURTEA EUROPEANĂ A DREPTURILOR OMULUI

SECȚIA A PATRA

CAUZA Y ȘI ALȚII ÎMPOTRIVA BULGARIEI

(Cererea nr. 9077/18)

HOTĂRÂRE

Articolul 2 (aspect material) * Obligații pozitive * Eșecul autorităților de a proteja viața unei femei ucise de soțul ei, în pofida nenumăratelor ei plângeri desfășurate pe o perioadă de 9 luni, legate de violența domestică * Măsuri preventive inadecvate, eșecul de a răspunde prompt și de a desfășura o evaluare a riscului la fiecare plângere în parte.

Articolul 14 (+articolul 2) * Lipsa unei dovezi că eșecul de a proteja viața s-a datorat unei discriminări pe bază de gen în general sau în circumstanțele unui caz specific.

STRASBOURG

22 martie 2022

DEFINITIVĂ

5/09/2022

În cauza Y și alții împotriva Bulgariei

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra) reunită într-o cameră compusă din:

Tim Eicke, Președinte,

Yonko Grozev,

Armen Harutyunyan,

Gabriele Kucsko-Stadlmayer,

Pere Pastor Vilanova,

Jolien Schukking,

Ana Maria Guerra Martins, judecători,

și Ilse Freiwirth, Grefier Adjunct de Secție,

Având în vedere:

cererea (nr. 9077/18) îndreptată împotriva Republicii Bulgaria, prin care trei resortisanți ai acestui stat, doamna Y, domnișoara X și domnișoara Z („reclamanții”) au sesizat curtea la data de 15 februarie 2018, în temeiul articolului 34 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale („Convenția”);

decizia de a comunica plângerea guvernului bulgar („Guvernul”);

decizia de a nu face publice numele reclamanților;

observațiile părților;

După ce au deliberat în camera de consiliu la 8 februarie 2022,

Pronunță prezenta hotărâre, care a fost adoptată la data respectivă:

INTRODUCERE

1. Reclamantele sunt rudele unei femei ucise de către soțul ei, care o hărțuia de mai multe luni. Principalele chestiuni în cauză sunt (a) dacă autoritățile aveau obligația de a lua măsuri operaționale rezonabile pentru a proteja viața femeii, și în acest caz, dacă și-au îndeplinit această datorie (chestiuni analizate în temeiul articolului 2 din Convenție) și (b) dacă presupusul eșec al autorităților de a îndeplini această datorie a fost rezultatul atitudinii generale de indulgență față de violența împotriva femeilor, și astfel discriminatorie (chestiune analizată în temeiul articolului 14 din Convenție coroborat cu articolul 2).

ÎN FAPT

2. Reclamantele sunt doamna Y, care s-a născut în 1948 și locuiește în Sofia și cele două nepoate ale sale, domnișoara X și domnișoara Z, care s-au născut în 2007, respectiv în 2012 și de asemenea locuiesc în Sofia. În octombrie 2017 prima reclamantă a fost numită tutore legal al celor două nepoate ale sale. Reclamantele au fost reprezentate de către doamna A. Kachaunova, avocat practicant în Sofia și care lucrează la Comitetul Helsinki din Bulgaria.

3. Guvernul a fost reprezentat de agenții guvernamentali, doamna S. Sobadzhieva și doamna M. Dimitrova de la Ministerul de Justiție.

I. INTRODUCERE

4. La 18 august 2017 doamna V, care s-a născut în 1975 și era fiica primei reclamante și mama celor de-a doua și a treia reclamante, a fost împușcată în cap într-o cafenea din Sofia de către soțul ei, domnul V., care era născut în 1953 și de care aceasta se separase *de facto* în 2014.

II. CĂSNICIA DOAMNEI ȘI DOMNULUI V.

5. Domnul și doamna V. s-au căsătorit în aprilie 2009. Era a doua căsnice a domnului V.; acesta avea doi fii din prima căsătorie. Cuplul avea două fiice (reclamantele a doua și a treia), care s-au născut în 2007, respectiv în 2012. În 2014 soții s-au certat și nu au mai locuit împreună.

6. Cele două fiice au rămas cu doamna V și toate trei au locuit cu mama reclamantei (prima reclamantă), în apartamentul acesteia.

III. PLÂNGERILE ÎNAINȚATE DE DOAMNA V. POLIȚIEI REFERITOARE LA DOMNUL V.

7. În timpul celor doi ani care au precedat atacul cu armă de la 18 august 2017, doamna V. s-a plâns autorităților în repetate rânduri de comportamentul amenințător al domnului V.

A. Incidentele din 4, 5 și 14 noiembrie 2016

8. Doamna V. s-a plâns mai întâi la poliție la 14 noiembrie 2016. La un moment dat, după ora 9 p.m., a sunat la numărul național pentru situații de urgență 112 ca să se plângă de faptul că anvelopele roților mașinii ei, care fusese parcată în fața unui centru cultural comunitar unde dansase de la 8 la 9 p.m. în acea zi, fuseseră tăiate. La ora 9.52 p.m. apelul ei a fost retransmis departamentului de poliție din Sofia responsabil de zona respectivă, iar aceștia au trimis o patrulă. Doamna V. le-a spus ofițerilor că suspecta că anvelopele fuseseră tăiate de către domnul V.

9. Mai târziu în acea seară doamna V. s-a dus la secția de poliție, după cum fusese instruită de ofițerii de poliție, ca să facă o plângere scrisă. Într-o declarație care însoțea plângerea ei, a afirmat că suspecta că anvelopele fuseseră tăiate de domnul V., de care se despărțise *de facto* în urmă cu aproximativ doi ani și jumătate, deoarece cu câteva zile înainte, pe 4 noiembrie, avuseseră o altercație în cursul căreia acesta proferase amenințări cu moartea împotriva ei la domiciliul acesteia, în fața mamei ei (l-a citat spunând: „Nu o să-ți dau divorțul! O să te împușc! O să-i las pe copii fără mamă!”). A continuat afirmând că domnul V. deținea în mod legal un pistol, motiv pentru care se temea pentru viața ei. Apoi a adăugat că în dimineața de după altercație, pe 5 noiembrie 2016, țeava de eșapament a mașinii ei, care fusese parcată în fața casei ei, fusese umplută cu spumă de polyuretan, ceea ce bănuia de asemenea că fusese fapta domnului V. Acuzațiile doamnei V. au fost confirmate printr-o declarație a unei prietene a acesteia, care o acompaniase la secția de poliție.

10. La 15 noiembrie 2016 șeful departamentului de poliție a încredințat cazul unui ofițer și i-a acordat douăzeci de zile pentru a raporta rezultate. Acel ofițer a încredințat cazul la rândul lui unui alt ofițer. Peste puțin mai mult decât o lună, la 23 decembrie 2016, după ce a stabilit că domnul V. locuia și lucra în Yambol, ofițerul răspunzător de caz a delegat unui alt ofițer sarcina de a scrie poliției din Yambol pentru a le cere să îl determine pe domnul V. să răspundă mai multor întrebări legate de incidentul tăierii anvelopelor. La 10 ianuarie 2017 poliția din Yambol a trimis un răspuns scris prin care informa că domnul V. afirmase că mașina fusese cumpărată de către el și că fusese plecat din Sofia când cacuciurile fuseseră tăiate și că nu avea nicio legătură cu incidentul. În baza

acestei declarații și în absența martorilor oculari ai incidentului sau a unei probe oferite de o cameră de supraveghere, la 16 ianuarie 2017 ofițerul responsabil cu cazul a propus neînceperea urmăririi penale, adăugând că deși incidentul prezenta în mod formal elementele unei infracțiuni penale, era prea nesemnificativ pentru a fi considerat ca atare.

11. La 16 martie 2017 parchetul din Sofia a fost de acord cu propunerea și a refuzat să inițieze proceduri penale în legătură cu incidentul.

12. Ancheta internă care a urmat, efectuată de poliție (a se vedea paragrafele 42-43 de mai jos) a constatat că, pe lângă faptul că a scris poliției din Yambol (sarcină pe care oricum o delegase altui ofițer), ofițerul responsabil nu făcuse nimic pentru caz timp de două luni. Nu existau evidențe din acea perioadă care să indice că acesta verificase dacă domnul V. deținea arme de foc, deși ofițerul a pretins că efectuase o asemenea verificare. Scrisoarea adresată poliției din Yambol nu solicitase nicio clarificare în legătură cu deținerea unei arme de foc de către domnul V. sau cu presupusele amenințări cu moartea proferate la adresa doamnei V. Ancheta internă a concluzionat că ancheta poliției desfășurată în urma plângerii doamnei V. nu fusese astfel cuprinzătoare, completă sau promptă; se concentrase exclusiv de tăierea anvelopelor. Așadar, ofițerul responsabil de caz și superiorul direct al acestuia meritau să fie muștrați.

B. Incidentul de la 1 ianuarie 2017

13. La un moment dat după ora 10.30 a.m., la 1 ianuarie 2017, mama doamnei V. (prima reclamantă) a sunat la numărul național pentru situații de urgență 112 pentru a se plânga că domnul V. - care venise la apartamentul unde locuiau doamna V., mama ei și cele două fiice ale doamnei V. (a doua și a treia reclamantă) - încerca să îi ia pe cei doi copii afară la plimbare, deși nu purtau haine potrivite pentru iarnă și se comportase agresiv când mama doamnei V. îl confruntase în legătură cu acest fapt. Apelul a fost retransmis departamentului de poliție responsabil cu zona la ora 10.43 a.m. și o patrulă de poliție a fost trimisă la fața locului. În raportul ulterior, ofițerii au consemnat că nu fuseseră martorii unei altercații și îi spusese mamei doamnei V. că nu era rolul lor să hotărască dacă fetele trebuiau sau nu să meargă la plimbare. Totuși ofițerii i-au avertizat pe mama doamnei V și pe domnul V să se poarte în conformitate cu prevederile legale și să rezolve orice dispută prin intermediul căilor legale adecvate. Conform spuselor reclamantelor, motivul apelului la 112 fusese faptul că domnul V. intrase în apartament, încercase să-i tragă pe copii afară și o împinsese pe mama doamnei V. Reclamantele au afirmat în continuare că la scurt timp după vizita poliției doamna V se întorsese acasă și îi permisesse domnului V. să îi scoată pe copii afară, pare-se din cauză că văzuse ca acesta era însoțit de fratele lui, în care avea încredere.

C. Incidentul de la 13 februarie 2017

1. Plângerea la poliție

14. Seara târziu în ziua de 13 februarie 2017 doamna V. s-a plâns la poliția din Sofia de faptul că, în urma unei altercații între ei, domnul V. o urmărise, mai întâi cu mașina și apoi pe jos, insultând-o

și amenințând-o. A spus că se temea pentru viața ei și îi era frică să plece de acasă singură sau însoțită de copii.

15. Într-o declarație pe care a dat-o la ora 1.19 a.m. în ziua următoare, 14 februarie 2017, doamna V. a explicat că se întâlnise cu domnul V. în mașina lui, la cererea acestuia, pentru a discuta ce să facă în legătură cu fiicele lor. Ca răspuns la faptul că îl informase că își dorea divorțul, acesta o insultase și amenințase. Doamna V. coborâse din mașină la semafor pe culoarea roșie, dar soțul ei o urmărise, mai întâi cu mașina, apoi pe jos. Având în vedere că aceasta nu fusese prima manifestare de agresiune față de ea, de copiii sau de mama ei, se temuse că ar fi putut să o atace. Reușise să scape de el și sunase o prietenă care locuia în apropiere, iar domnul V. renunțase să o urmărească.

16. Într-o declarație pe care a dat-o la ora 1.33 a.m., prietena doamnei V. a confirmat faptul că primise un apel de la doamna V., care părea foarte speriată și că fusese speriată și când se dusese la ea acasă, la scurt timp după aceea. Prietena a relatat din nou povestea doamnei V. despre urmărire, așa cum o auzise în decursul vizitei, și și-a exprimat teama pentru viața doamnei V.

17. La o dată nedeterminată ofițerul responsabil cu cazul l-a convocat pe domnul V. la secția de poliție pentru a obține de la acesta o declarație despre acuzațiile doamnei V. Când a mers la secția de poliție, pe 23 februarie 2017, domnul V. a recunoscut că se întâlnise cu doamna V. pe 13 februarie 2017, dar a negat faptul că ar fi amenințat-o fizic. Ofițerul responsabil cu cazul l-a avertizat totuși să nu facă amenințări sau să desfășoare fapte de violență împotriva soției lui.

18. La 7 martie 2017 un subofițer care lucra de asemenea la caz a recomandat, cu referire la informația despre acel incident și despre incidentele anterioare de la 14 noiembrie 2016 și 1 ianuarie 2017 (a se vedea paragrafele 9 și 13 de mai sus) să nu fie aduse acuzații împotriva domnului V. La 22 martie 2017 parchetul din Sofia fost de acord cu propunerea și a refuzat să înceapă o urmărire penală pentru incident. A menționat că insultele și amenințările sunt contravenții ce pot fi urmărite privat și că nu exista nicio dovadă că domnul V. ar fi încălcat termenii unui ordin de protecție, contravenind astfel Articolului 296 § din Codul Penal, de vreme ce incidentul se petrecuse cu patru zile înaintea emiterii unui ordin de protecție temporar împotriva lui (a se vedea paragraful 21 de mai jos).

19. Când a fost interogat în legătură cu munca pe care o depusese pentru acest caz în cursul anchetei interne care a urmat (a se vedea paragrafele 42-43 de mai jos), unul dintre cei doi ofițeri responsabili de caz a afirmat că nu încercase să obțină alte informații de la doamna V. sau de la prietena ei din cauză că declarațiile lor inițiale fuseseră suficient de cuprinzătoare.

2. Procedurile privitoare la ordinul de protecție

(a) Procedurile înaintea Instanței Teritoriale din Sofia

20. La 16 februarie 2017, la trei zile după incidentul de la 13 februarie 2017 (a se vedea paragrafele 14-17 de mai sus), doamna V. a inițiat proceduri pentru obținerea unui ordin de protecție împotriva domnului V. cu privire la acest incident.

21. La 17 februarie 2017 Instanța Teritorială din Sofia a emis un ordin de protecție temporar fără notificare prealabilă împotriva domnului V., interzicându-i să se apropie la mai puțin de o sută de metri de doamna V. până la soluționarea litigiului. Instanța a decis, fără să dea prea multe detalii în această privință, că existau suficiente dovezi ale existenței unei amenințări directe și imediate la adresa sănătății și vieții doamnei V.

22. La 15 iunie 2017, Instanța Teritorială din Sofia a audiat cauza în absența domnului V - care nu s-a prezentat deși fusese citat în mod corespunzător - și a emis un ordin de protecție definitiv împotriva acestuia, prin care i se ordona în temeiul secțiunii 5 (1) al Legii pentru Protecția Împotriva Violenței Domestice 2005, să se abțină de la fapte de violență domestică împotriva doamnei V. și îi interzicea să se apropie la mai puțin de o sută de metri de aceasta și de locuința și locurile în care aceasta își petrecea timpul liber, pe o perioadă de un an. Instanța i-a aplicat de asemenea domnului V. cea mai mică amendă posibilă: 200 de Leva bulgărești (BGN), Echivalentul a 102 euro (EUR). A făcut acest lucru în baza incidentului de la 13 februarie 2017 (a se vedea paragrafele 14-17 de mai sus). Instanța a constatat că la acea dată domnul V. o insultase și amenințase pe doamna V. Instanța a continuat afirmând că ținând seama de natura pur psihologică a violenței, combinația de măsuri dispuse de aceasta părea suficientă pentru a-l descuraja pe domnul V. de la alte acte de violență domestică și că era inutil să se recurgă la măsuri mai drastice sau să i se aplica o amendă mai mare (a se vedea *reș Nr. 146709 din 15.06.2017g. nr. gr. b. Nr. 9621/2017 g., SRS*).

23. Conform înregistrărilor Instanței Teritoriale din Sofia, se pare că decizia de a emite ordinul de protecție definitiv nu a fost contestată în mod valid și a devenit definitivă la 7 august 2017.

(b) Notificarea transmisă poliției din Sofia privitoare la emiterea ordinului de protecție temporar și acțiunile întreprinse de aceasta privitoare la acest ordin

24. Conform înregistrărilor Instanței Teritoriale din Sofia, la 20 februarie 2017, trei zile după emiterea ordinului de protecție temporar (a se vedea paragraful 21 de mai sus), aceasta a trimis copii ale ordinului către două departamente ale poliției din Sofia: cel responsabil de zona în care atârna domnul, cât și doamna V. își aveau adresele permanente și pe cele actuale și către cel responsabil de zona care curpindea adresa domnului V. menționată în cererea de chemare în judecată a doamnei V.

25. Scrisoarea instanței a fost primită de cel din urmă departament de poliție la 2 martie 2017. La o dată ulterioară nespacificată, un ofițer din cadrul departamentului a aflat numărul de telefon mobil al domnului V. și l-a sunat. Domnul V. i-a spus doamnei ofițer că nu locuia la acea adresă. Cu toate acestea, ofițerul de poliție, însoțit de un alt ofițer s-au deplasat la adresă și după ce au inspectat clădirea și au stat de vorbă cu administratorul au confirmat că într-adevăr, în acel apartament nu locuia nimeni. În consecință, la 17 martie 2017, departamentul de poliție din Sofia a trimis ordinul de protecție temporar înapoi către Instanța Teritorială din Sofia.

26. Departamentul de poliție responsabil de zona în care își aveau adresele permanente și cele actuale din Sofia atât domnul V., cât și doamna V., a primit ordinul de protecție temporară la data de 27 martie 2017. L-a pus la dosar, dar nu a întreprins nici un demers pentru a-i contacta pe domnul sau doamna V. Ancheta internă care a urmat (a se vedea paragrafele 42-43 de mai jos) a constatat că această omisiune fusese în contradicție cu punctul 20 al orientărilor operaționale pentru munca de poliție în temeiul Legii pentru Protecție Împotriva Violenței Domestice.

27. Se pare că ordinul de protecție definitiv nu a fost trimis poliției din Sofia. Ancheta internă ulterioară (a se vedea paragrafele 42-43 de mai jos) a consemnat faptul că în conformitate cu informația obținută de la Instanța Teritorială din Sofia, acest lucru nu s-a făcut deoarece decizia curții de a emite ordinul fusese atacată înaintea Tribunalului Municipal din Sofia.

D. Incidentul de la 17 august 2017

1. Apelul de urgență

28. La ora 5.49 p.m. doamna V. a apelat serviciul telefonic de urgență 112 de pe telefonul ei mobil. Apelul a avut durata de trei minute și cincizeci și patru de secunde. Aceasta i-a spus operatorului că domnul V. încălca prevederile ordinului de protecție emis împotriva lui. La început a spus că era la volanul mașinii în spatele ei, dar apoi, când operatorul i-a cerut să elaboreze, a afirmat că nu îl mai vedea pe domnul V. Ca răspuns la acea informație, operatorul i-a spus doamnei V. că ar trebui să înainteze o plângere către departamentul de poliție teritorial competent din Sofia și că, având în vedere că domnul V. nu mai era prin apropiere, era inutil să trimită o patrulă de poliție la fața locului. Operatorul a sfătuit-o pe doamna V. ca în cazul în care domnul V. ar mai fi făcut vreo faptă prin care să încalce termenii ordinului de protecție, să apeleze din nou numărul telefonic de urgență.

29. Se pare că departamentul de poliție competent din Sofia nu a fost informat în legătură cu acest apel telefonic.

2. Plângere scrisă către poliție

30. După cum a fost instruită de operatorul liniei telefonice de urgență, chiar înainte de ora 7 p.m., la 17 august 2017, doamna V. s-a prezentat la secția de poliție și a înaintat o plângere scrisă legată de incident. A afirmat că atunci când mergea cu mașina spre casă după ce plecase de la serviciu la ora 5 p.m., îl văzuse pe domnul V. urmărind-o în automobilul lui, încălcând astfel prevederile ordinului de protecție definitiv emis împotriva lui (doamna V. a citat numărul cazului în cadrul căruia a fost emis ordinul, data la care a fost emis, completul de judecată al Instanței Teritoriale din Sofia și termenii ordinului). Din teamă, apelase telefonic o prietenă și se duse să se întâlnească cu ea, iar atunci când parcase mașina ca s-o ia pe prietena ei, domnul V. parcase la distanță de o mașină de mașina ei, se dăduse jos din vehicul și se apropiase la aproximativ zece metri de ea, încălcând termenii ordinului de protecție emis împotriva lui (a se vedea paragraful 22 mai sus). Prietena doamnei V. intrase în mașină lângă ea, iar când plecase, domnul V. se deplasase în continuare cu mașina în spatele lor.

Atunci prietena doamnei V. apelase numărul telefonic de urgențe 112, iar doamna V. vorbise cu operatorul. După aceea îl pierduseră din vizor pe domnul V. și se duseseră direct la secția de poliție. Doamna V. l-a rugat pe ofițerul de poliție să ia măsuri preventive înainte ca domnul V. „să facă ceva fatal”.

31. Într-o declarație dată în aproximativ același moment, prietena doamnei V. a confirmat desfășurarea incidentului, adăugând că domnul V. purtase o șapcă de baseball și ochelari cu lentile închise la culoare, într-o încercare aparentă de a-și ascunde identitatea și că atunci când îl văzuse demarând după o scurtă oprire, acesta căuta cu înfrigurare ceva în mașină.

32. Ofițerul de serviciu a înregistrat plângerea scrisă și i-a comunicat-o inspectorului de serviciu. Inspectorul a verificat dacă existau la dosar ordine de protecție în numele domnului V și după ce a stabilit că existau, a raportat a doua zi dimineață către șeful adjunct al departamentului. Aceasta a încredințat cazul altui inspector, care la rândul său l-a încredințat unui alt inspector și i-a acordat douăzeci de zile ca să raporteze rezultate. Aparent nu s-au întreprins alte acțiuni la 18 august 2017.

33. Ancheta internă care a urmat (a se vedea paragrafele 42-43 mai jos) a notat că deși plângerea doamnei V. conținea suficiente informații pentru a oferi motive rezonabile de suspiciune asupra faptului că domnul V. a nesocotit în mod voit termenii unui ordin de protecție, în contradicție cu articolul 296 § 1 din Codul Penal, inspectorul de serviciu eșuase să ia măsuri imediate pentru a asigura arestarea domnului V., încălcându-și astfel îndatoririle de serviciu. Pentru aceasta merita o muștrare.

3. Plângere scrisă către autoritățile de urmărire penală

34. Chiar înainte de ora 12.00 p.m. a doua zi, pe 18 august 2017, doamna V., însoțită de prietena ei, au înaintat o plângere aproape identică către parchetul din Sofia, specificând faptul că domnul V. deținea un pistol și că se temea pentru viața ei. Prietena a depus o declarație în care a confirmat aceste lucruri.

IV. ÎMPUȘCAREA ȘI MOARTEA DOAMNEI V. LA 18 AUGUST 2017

35. După ce au ieșit din incinta parchetului din Sofia, la aproximativ 1.50 p.m., doamna V. și prietena ei s-au dus la o cafenea din apropierea locuinței doamnei V. și s-au așezat la terasă. Cu puțin timp înainte de ora 3 p.m., domnul V., care aparent le localizase, a venit la ele și a întrebat-o pe doamna V. dacă puteau vorbi despre copiii lor. Acesta a refuzat și l-a avertizat că avea să cheme poliția dacă nu ar fi plecat. Acesta a plecat, s-a dus la mașina lui și a parcat aproape de cafenea. Apoi a ieșit din mașină având un pistol în cureaua pantalonilor (pentru care avusese permis printr-una dintre firmele lui, între 1998 și 2006) și a abordat-o din nou pe doamna V. Aceasta a repetat că avea de gând să cheme poliția și a început să formeze pe telefonul mobil numărul de urgențe 112, după care domnul V. a început să țipe că îi ruina viața, a scos pistolul de sub tricou și a împușcat-o de cinci ori în cap și în piept. Doamna V. a murit pe loc. Imediat după aceea domnul V. s-a prezentat la o secție de poliție și s-a predat.

V. PROCEDURI PENALE ÎMPOTRIVA DOMNULUI V.

36. Domnul V. a fost arestat la secția de poliție. La 22 august 2017 Tribunalul Municipal din Sofia l-a plasat în arest preventiv, notând în particular faptul că felul în care o împușcase pe doamna V., precum și starea mentală instabilă sugerau că ar fi putut comite și alte infracțiuni dacă nu ar fi fost privat de libertate. La 29 august 2017 Curtea de Apel din Sofia a menținut decizia, fiind de acord cu motivația.

37. La sfârșitul anului 2017 domnul V. a fost judecat pentru crimă cu premeditare și deținerea ilegală a unei arme de foc. La 5 ianuarie 2018 Tribunalul Municipal din Sofia l-a găsit vinovat de comiterea acestor infracțiuni și l-a condamnat la o pedeapsă de treisprezece ani și patru luni de închisoare, care urma să fie executată sub un „regim sever”. I-a ordonat de asemenea plata sumei de 250000 BGN (127822 EUR) plus taxe, cu titlu de daune morale (vezi *pris. nr. 1 de la 05.01.2018 g. n. o.h. b. nr. 5051/2017 g., SGS*), fiecareia dintre fiicele sale (a doua și a treia reclamantă), care au introdus acțiuni civile împotriva lui.

38. Instanța a notat în particular că o societate cu răspundere limitată condusă de domnul V. primise permis de port-armă în 1998 și că acest permis fusese înnoit în 1999, 2000 și 2003, dar expirase în 2006, ceea ce însemna că pentru toată perioada următoare domnul V. deținuse arma în mod ilegal.

39. Instanța a continuat spunând că a considerat credibilă mărturia prietenei doamnei V. legată de amenințările anterioare făcute împotriva acesteia și că plângerile doamnei V. la poliție și la autoritățile de urmărire penală și ordinul de protecție emis în favoarea ei reprezentau dovezi că doamna V. avea motive temeinice de a se teme de domnul V. Când a hotărât sentința domnului V., instanța a considerat hărțuirea la care a supus-o pe doamna V. în lunile care au precedat atacul, precum și amenințările cu moartea, drept factor agravant.

40. Prima reclamantă, acționând în numele celei de-a doua și a treia reclamante, a contestat sentința, cerând Curții de Apel din Sofia să mărească termenul pedepsei cu închisoarea. A argumentat, printre altele, că instanța inferioară nu luase în considerare în mod adecvat comportamentul domnului V. anterior atacului. În luna mai 2018 Curtea de Apel din Sofia a menținut în întregime hotărârea instanței inferioare (vezi *reș. Nr. 190 ot 10.05.2018 po v.n.o.h.b. Nr. 240/2018 g., SAS*). A reținut, printre altele, că atunci când a hotărât sentința domnului V., instanța inferioară evaluase corect ca factor agravant hărțuirea la care o supusese pe doamna V. pe perioada lunilor precedente atacului precum și amenințările cu moartea împotriva ei.

41. Doamna V. a formulat un recurs, contestând numai decizia legată de termenul inițial de încarcerare. În octombrie 2018 Curtea Supremă de Casație a decis, mai ales pe baza stării precare de sănătate a domnului V. (la momentul respectiv suferea de cancer de prostată în stadiu avansat) și a riscului scăzut pe care îl reprezenta, că avea să-și înceapă sentința în „regim general”, care era mai blând. Instanța a menținut hotărârile instanței inferioare în întregime, cu excepția încadrării juridice a

unuia dintre factorii agravanți ai infracțiunii, legat de natura armei crimei (vezi reș. Nr. 205 ot 19.10.2018 g. po h.b. Nr. 778/2018 g., VCS, II h.o.).

42. La 25 august 2017 poliția a inițiat o anchetă internă pentru a evalua dacă procedurile operative aplicabile în cazurile de violență domestică fuseseră urmate în mod adecvat în cazul doamnei V. Ancheta a fost condusă de patru inspectori. Aceștia au luat mărturii scrise de la un număr de ofițeri implicați în gestionarea plângerilor doamnei V. și a ordinelor de protecție emise în favoarea ei și au obținut numeroase alte materiale.

43. Raportul anchetei a fost finalizat aproximativ șapte săptămâni mai târziu, la 5 octombrie 2017, desfășurându-se pe douăzeci de pagini. Acesta descria în detaliu toți pașii întreprinși de poliție în cazul doamnei V. și oferea diferite recomandări, inclusiv pentru acțiuni de natură disciplinară (a se vedea paragrafele 12, 19, 26-27 și 33 de mai sus). Se pare că zece ofițeri au primit pedepse disciplinare pe baza constatărilor raportului. Trei dintre aceștia au fost pedepsiți cu mustrare (a treia cea mai gravă pedeapsă disponibilă prin statut) pentru o perioadă de șase luni. Nu există informații despre pedepsele celorlalți șapte ofițeri.

CADRUL LEGAL RELEVANT

I. DREPTUL INTERN BULGAR

(...)

II. CONVENȚIA DE LA ISTANBUL

(...)

RAPOARTE RELEVANTE

(...)

ÎN DREPT

I. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 2 DIN CONVENȚIE

78. Reclamantele s-au plâns în temeiul articolelor 2 și 13 din Convenție de faptul că autoritățile nu au protejat efectiv viața doamnei V. și că nu existase un remediu efectiv în această privință.

79. Având în vedere jurisprudența Curții în acest domeniu (a se vedea *Opuz împotriva Turciei*, nr. 33401/02, § 205, ECHR 2009; *Branko Tomasic și alții împotriva Croației*, nr. 46598/06, §§ 70-74, 15 ianuarie 2009; și *Talpis împotriva Italiei*, nr. 41237/14, § 151, 2 martie 2017), plângerea trebuie examinată exclusiv în temeiul articolului 2 din Convenție, a cărui parte relevantă prevede:

„Dreptul la viață al oricărei persoane este protejat prin lege....”

A. Argumentele părților

(...)

B. Motivarea Curții

1. Admisibilitate

88. Plângerea nu este în mod vădit nefondată sau inadmisibilă și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Trebuie așadar declarată admisibilă.

2. Cu privire la fond

(a) Principii generale

89. Obligațiile pozitive în temeiul articolului 2 din Convenție de a lua măsuri operaționale preventive pentru a proteja un individ a cărui viață se află în pericol din cauza violenței unui alt individ au fost prima dată articulate în *Osman împotriva Marii Britanii* (28 octombrie 1998, §§ 115-16, *Rapoarte ale hotărârilor și deciziilor* 1998-VIII). După cum s-a menținut în acea hotărâre, dacă autoritățile știu sau ar trebui să știe despre existența unui risc real și imediat pentru viața unui individ sau a unor indivizi identificați în urma faptelor penale ale unei terțe părți, trebuie să ia măsuri care intră în sfera de aplicare ale atribuțiilor lor, care considerate în mod rezonabil, este de așteptat să prevină riscul respectiv. Domeniul de aplicare și conținutul acestei datorii în contextul violenței domestice au fost recent clarificate în *Kurt împotriva Austriei* ((GC), nr. 62903/15, §§ 157-89, 15 iunie 2021). Acestea pot fi rezumate după cum urmează:

(a) Autoritățile trebuie să răspundă imediat acuzațiilor de violență domestică;

(b) Atunci când li se aduc la cunoștință asemenea acuzații, autoritățile trebuie să verifice dacă există un risc real și imediat pentru viața uneia sau mai multor victime identificate ale violenței domestice prin efectuarea unei evaluări a riscului autonome, proactive și cuprinzătoare. Atunci când evaluează caracterul real și imediat al riscului trebuie să ia în considerare în mod corespunzător contextul special al violenței domestice;

(c) Dacă evaluarea riscului arată că există un risc real și imediat pentru viață, autoritățile trebuie să ia măsuri preventive operaționale pentru a preveni acel risc. Aceste măsuri trebuie să fie adecvate și proporționate cu nivelul evaluat al riscului.

(b) Aplicarea acestor principii

(i) Cadrul temporal pentru evaluarea răspunsului autorităților

90. În timpul celor aproximativ nouă luni care au precedat uciderea doamnei V., poliția din Sofia a primit un apel de urgență și trei plângeri scrise de la aceasta (a se vedea paragrafele 9, 14 și 30 de mai sus). Au fost de asemenea trimise copii ale ordinului de protecție temporară emis în favoarea

doamnei V. de către Instanța Teritorială din Sofia (a se vedea paragrafele 24-26 de mai sus). În ziua precedentă uciderii, doamna V. a apelat de asemenea numărul național de urgențe, dar acel apel nu a fost retransmis poliției din Sofia (a se vedea paragraful 28 de mai sus). În plus, cu aproximativ trei ore înainte de a fi ucisă, doamna V. a înaintat o plângere către organele de urmărire penală (a se vedea paragraful 34 de mai sus). În faza de început a perioadei de nouă luni, poliția din Sofia a primit de asemenea un apel de urgență de la mama doamnei V. (prima reclamantă) (a se vedea paragraful 13 de mai sus). Având în vedere că toate cele patru plângeri scrise și apelul de urgență din seara crimei se refereau la acuzații credibile de violență domestică împotriva doamnei V., așa cum este aceasta definită în dreptul intern din Bulgaria, răspunsul autorităților la aceste acuzații trebuie evaluat din momentul în care doamna V. le-a contactat prima dată în legătură cu această problemă, la 14 noiembrie 2016 (a se vedea Talpis, citat mai sus, § 111).

(ii) Cu privire la promptitudinea răspunsului autorităților

91. Autoritățile au răspuns imediat numai într-una din aceste ocazii (a se vedea paragraful 55 de mai jos).

92. Este adevărat că la 14 noiembrie 2016 poliția din Sofia a răspuns destul de prompt plângerii doamnei V. legată de anvelopele mașinii sale care fuseseră tăiate. Dar singurele lucruri pe care le-au făcut cu acea ocazie au fost să noteze acuzațiile ei și să o îndrume să scrie o plângere scrisă (a se vedea paragraful 8 de mai sus). Când doamna V. a făcut acest lucru, autoritățile au căutat să obțină și alte probe legate de plângere abia după mai mult de o lună și singurul lucru pe care l-au făcut în această privință a fost să redacteze o scrisoare pentru colegii lor din Yambol, după care să redacteze răspunsul. Într-adevăr, după cum a fost consemnat în ancheta internă care a urmat, acesata a fost singura acțiune întreprinsă de-a lungul celor două luni în care au gestionat cazul (a se vedea paragrafele 9-10 și 12 de mai sus).

93. Apoi poliția din Sofia a avut nevoie de nouă luni pentru a-l interoga pe domnul V. în legătură cu acuzațiile conform cărora o urmărise și amenințase pe doamna V. la 13 februarie 2017 și să-l avertizeze în această privință (a se vedea paragrafele 14 și 17 de mai sus).

94. Este adevărat că Instanța Teritorială din Sofia a emis un ordin de protecție temporară în favoarea doamnei V. la o zi după ce aceasta a introdus o acțiune privind emiterea unui ordin de protecție împotriva domnului V. (a se vedea paragrafele 20-21 de mai sus, comparat cu *N.P. și N.I. împotriva Bulgariei* (dec), nr. 72226/11, § 82, 3 mai 2016 și contrast cu *Bevacqua și S. împotriva Bulgariei*, nr. 71127/01, §§ 70,74 și 76, 12 iunie 2008 și *Kalucza împotriva Ungariei*, nr. 57693/10, § 64, 24 aprilie 2012), și că acesta a fost urmat de un ordin de protecție definitiv în termenul potrivit (a se vedea paragraful 22 de mai sus). Dar apoi au fost necesare trei zile pentru ca instanța să trimită copii ale ordinului de protecție temporară către poliția din Sofia și încă șapte, respectiv zece, pentru ca aceste copii să ajungă la departamentele respective de poliție (a se vedea paragrafele 24-26 de mai sus). Mai mult decât atât, departamentul de poliție din Sofia competent pentru executarea ordinului temporar de protecție nu a făcut altceva decât să-l pună la dosar și nu a întreprins nicio acțiune astfel

încât să se asigure că domnul V. se conformează acestuia (a se vedea paragraful 26 de mai sus). Se pare că poliția nici măcar nu a fost informată despre emiterea ordinului de protecție definitiv (a se vedea paragraful 27 de mai sus).

95. Apelul de urgență efectuat de doamna V în ziua anterioară decesului acesteia, la 17 august 2017, nu a fost transmis poliției și nu a fost întreprinsă nicio acțiune în baza acestuia (a se vedea paragrafele 28-29 de mai sus).

96. A treia plângere scrisă a doamnei V., depusă cu aproximativ o oră după apelul de urgență, nu a fost urmată de o acțiune în seara în care a fost primită și nici în ziua următoare, în care a fost ucisă de domnul V. (a se vedea paragrafele 30 și 32 de mai sus și comparație cu *Bljakaj și alții împotriva Croației*, nr. 74448/12, §§ 125-27, 18 septembrie 2014). Se pare că nu s-a acționat cu promptitudine nici în baza plângerii aproape identice depuse de doamna V. către organele de urmărire penală în ziua următoare, cu aproximativ două ore și jumătate înainte de a fi ucisă (a se vedea paragraful 34 de mai sus).

97. Singura dată când poliția a răspuns cu promptitudine prin trimiterea unei patruli a fost atunci când mama doamnei V. (prima reclamantă) i-a apelat pentru cearta pe care a avut-o cu domnul V. legată de scoaterea celor două fiice ale cuplului (a doua și a treia reclamantă) la plimbare pe 1 ianuarie 2017 (a se vedea paragraful 13 de mai sus).

(iii) *Calitatea evaluării riscului efectuate cu fiecare dintre aceste ocazii*

98. Nu există nicio informație care să sugereze că în vreuna dintre ocaziile menționate mai sus, poliția din Sofia a încercat să analizeze comportamentul domnului V. prin prisma a ceea ce ar fi putut indica despre cursul acțiunilor sale pe viitor (a se compara cu *Opuz*, citat mai sus, § 147). Poliția nu a efectuat nici măcar o documentare elementară care să demostreze că efectuaseră o evaluare a riscului (a se vedea *Kurt*, citat mai sus, § 174). Nu pare nici că ar fi informat-o pe doamna V. despre rezultatele unei asemenea evaluări (*ibid*). Pare că singura chestiune care i-a preocupat a fost dacă faptele domnului V. ar fi trebuit să atragă urmărirea lui penală și se pare că au gestionat plângerile doamnei V. fără să sesizeze că acuzațiile sale referitoare la domnul V. sugerau faptul că acest caz implica contextul special al violenței domestice și dinamicile lui tipice. O asemenea evaluare nu a fost efectuată nici atunci când poliția a primit ordinul de protecție temporar în favoarea doamnei V. (a se vedea paragraful 26 de mai sus și *mutatis mutandis*, *Levchuk împotriva Ucrainei*, nr. 17496/19, §§ 80 și 86, 3 septembrie 2020).

99. Chiar presupunând faptul că a fost efectuată o anumită evaluare a riscului, chiar dacă pe o cale neoficială, în niciuna sau cel puțin una dintre situațiile mai sus menționate, evaluarea nu a fost autonomă, proactivă și cuprinzătoare, așa cum au fost descrise aceste cerințe în cauza *Kurt* (citat mai sus, §§ 169-74).

100. Poate cel mai important, ancheta internă care a urmat nu a găsit nicio dovadă din acea perioadă conform căreia, ulterior plângerii doamnei V. din 14 noiembrie 2016 în care a menționat

faptul că domnul V. avea un pistol, poliția din Sofia ar fi verificat dacă acesta obținuse vreun permis de port armă sau - ținând seama de sistemul de acordare a permiselor pentru arme de foc care operează în Bulgaria - orice firme cu care acesta avea legătură ar fi putut obține (a se vedea paragraful 12 de mai sus în contrast cu *Kurt*, citat mai sus, § 197). De asemenea, poliția nu a luat alte măsuri pentru a verifica dacă domnul V. deținea un pistol, după cum susținuse în mod specific doamna V. (a se vedea paragraful 9 de mai sus, comparat cu *Kontrova împotriva Slovaciei*, nr. 7510/04, § 53 in fine, 31 mai 2007) și s-a dovedid în cele din urmă că era corect. Nici nu au întreprins vreo acțiune în legătură cu acest fapt când au primit ordinul temporar de protecție împotriva domnului V. în februarie 2017, deși în conformitate cu propriile reguli operaționale ar fi trebuit să facă acest lucru.

101. Ancheta internă care a urmat a reținut de asemenea faptul că poliția nu acordase atenție amenințărilor cu moartea semnalate de soamna V. la 14 noiembrie 2016 (se vedea paragraful 12 de mai sus), în condițiile în care acestea, combinate cu incidentul în care domnul V. i-a tăiat anvelopele, ar fi putut fi interpretate drept un semnal de alarmă care să anunțe un viitor risc venit din faptele domnului V. În contextul violenței domestice, amenințările cu moartea ar trebui luate întotdeauna în serios și credibilitatea acestora ar trebui evaluată (a se vedea *Kurt*, citat mai sus).

102. Mai mult, ancheta internă care a urmat a observat că ofițerul de poliție însărcinat cu gestionarea plângerii doamnei V. din 13 februarie 2017 nu încercase să obțină alte informații în afară de cele conținute în declarațiile scrise ale doamnei V. și ale prietenei acesteia (a se vedea paragraful 19 de mai sus și comparat cu *Tkheldize împotriva Georgiei*, nr. 33056/17, 8 iulie 2021).

103. Niciuna dintre aceste omisiuni nu a fost corectată de către organele de urmărire penală. Pare că cele două decizii succesive de neîncepere a urmăririi penale împotriva domnului V. au fost luate numai pe baza rapoartelor scrise de către poliție (a se vedea paragrafele 11 și 18 de mai sus și contrastul cu *Kurt*, citat mai sus, § 201). Mai mult, deși cele două decizii au fost luate de același birou al parchetului la numai șase zile distanță una de cealaltă, nu pare că procurorii responsabili de fiecare din cele două cazuri au încercat în vreun fel să-și coordoneze munca. În particular, nu există nimic care să indice că ar fi încercat să analizeze dacă succesiunea relativ rapidă de incidente care au implicat un comportament amenințător din partea domnului V. către doamna V. ar fi putut sugera faptul că aceasta s-ar fi aflat într-o situație de risc provenit din comportamentul lui viitor - deși în propunerea pe care a făcut-o organelor de urmărire penală de a nu i se aduce acuzații domnului V., ofițerul de poliție însărcinat cu al doilea caz a făcut referire la incidentul de tăiere a anvelopelor care făcea obiectul anchetei în primul caz (a se vedea paragraful 18 de mai sus).

104. Mai precis, în ceea ce privește apelul de urgență din 17 august 2017, nu este clar de ce operatorul care s-a ocupat de apel a presupus că nu era necesar un răspuns imediat numai pentru că domnul V. aparent părăsise locul faptei. (a se vedea paragraful 28 de mai sus).

(iv) *Dacă autoritățile au știut sau ar fi trebuit să știe despre existența unui risc real și imediat la adresa vieții doamnei V.*

105. Dacă autoritățile ar fi desfășurat o evaluare adecvată a riscului, în particular la 17 august 2017, este probabil că ar fi considerat - pe baza informațiilor pe care le aveau la dispoziție la momentul respectiv - că domnul V., despre care se presupunea că avea acces la un pistol și dăduse dovadă în mod repetat de o atitudine furioasă, violentă și obsesivă față de doamna V., ar fi putut reprezenta un risc real și imediat pentru viața ei, așa cum trebuie înțelese aceste noțiuni în contextul violenței domestice (a se vedea *Kurt*, citat mai sus, §§ 175-78 și comparat cu *Tkheldize*, citat mai sus, § 53). La urma urmei, în februarie 2017 Instanța Teritorială din Sofia considerase acuzațiile doamnei V. referitoare la incidentul din 13 februarie 2017 suficient de credibile pentru a emite un ordin de protecție temporar în favoarea sa în ziua următoare zilei în care aceasta a introdus acțiunea referitoare la ordinul de protecție (a se vedea paragrafele 20-21 de mai sus). Deși acea instanță nu a explicat temeiul deciziei sale, este semnificativ faptul că în conformitate cu legislația bulgară, un asemenea ordin poate fi emis numai dacă există indicii ale unui risc direct și imediat pentru viața ori sănătatea victimei. Poate mai important, la 17 august 2017 doamna V. a făcut acuzații plauzibile, atât prin intermediul unui apel telefonic către numărul național pentru urgențe cât și a unei plângeri scrise înaintate departamentului local de poliție, conform cărora domnul V. încălcase termenii ordinului de protecție definitiv emis în favoarea ei (a se vedea paragrafele 28 și 30-31 de mai sus). Așadar autoritățile ar fi trebuit să recunoască caracterul real și imediat al riscului pentru viața doamnei V. Faptul că nu au făcut-o pare să se fi datorat cel puțin parțial lipsei de formare specială a ofițerilor relevanți. Nu pare că cei care au preluat responsabilitatea plângerilor doamnei V. fuseseră special pregătiți în dinamica violenței domestice, așa cum se cere în temeiul jurisprudenței Curții (a se vedea *Kurt*, citat mai sus, § 172).

(v) *Cu privire la caracterul adecvat circumstanțelor al măsurilor preventive luate de autorități.*

106. Singurele măsuri operaționale luate pentru protejarea doamnei V. au fost ordinul temporar și cel definitiv de protecție emise în favoarea ei (a se vedea paragrafele 21-23 de mai sus). Dar aceste ordine au rămas apoi fără vreun efect concret. Departamentul de poliție care era răspunzător să se asigure de executarea ordinului de protecție temporar, nu a acționat în niciun fel în virtutea acestuia, și se pare că ordinul de protecție definitiv nici măcar nu a fost adus în atenția poliției (a se vedea paragrafele 25-27 de mai sus).

107. Dacă ar fi evaluat în mod adecvat riscul pentru viața doamnei V., autoritățile bulgare ar fi putut, în virtutea puterilor pe care le aveau, să ia mai multe măsuri. Ar fi putut, de exemplu:

(a) să încerce, în virtutea puterilor lor în temeiul secțiunilor 153(6) și 213a(1) ale Legii Armelor de Foc, Munițiilor, Explozibililor și Produselor Pirotehnice din 2010, să confiscă pistolul pe care domnul V. îl deținea în pofida expirării permisului de port armă relevant cu mai mult de zece ani în urmă și să îl pună sub acuzare în temeiul articolului 339 §1 din Codul Penal pentru deținerea ilegală a unei arme de foc (a se vedea paragraful 38 de mai sus și comparație cu *Opuz*, citat mai sus, §147 și *Kotilainen și alții împotriva Finlandei*, nr. 62439/12, § 88, 17 septembrie 2020). Această măsură ar fi putut fi luată încă din noiembrie 2016, când doamna V. a alertat pentru prima dată poliția în legătură cu faptul că domnul V. deținea o armă de foc (a se vedea paragrafele 9 și 12 de mai sus). Este cel

puțin plauzibil că dacă domnul V. ar fi fost deposedat de acea armă de foc, ar fi fost mai greu să-i provoace leziuni cauzatoare de moarte doamnei V.;

(b) să îl aresteze pe domnul V. în temeiul secțiunii 21 (3) al Legii pentru Protecția Împotriva Violenței Domestice din 2005 pentru încălcarea termenilor ordinului de protecție emis împotriva lui și să formuleze acuzații penale împotriva lui în legătură cu aceasta în temeiul articolului 296 § 1 din Codul Penal, care ar fi fost un curs de acțiune plauzibil la 17 și 18 august 2017;

(c) să găsească o formă de a o pune pe doamna V sub protecția poliției în temeiul secțiunii 4(2) a Legii din 2005, mai ales având în vedere plângerile ei din 17 și 18 august 2017.

108. Guvernul nu a argumentat în mod special și nici nu a prezentat probe care să sugereze că în 2016-17 autoritățile bulgare s-au abținut din a lua vreuna dintre măsurile mai sus enumerate din preocuparea de a nu aduce atingere drepturilor domnului V. în temeiul articolelor 5,6 sau 8 din Convenție sau în temeiul articolului 1 din Protocolul nr. 1 (a se vedea *Kurt*, citat mai sus, §§ 183-89) sau din cauza deficitului de personal sau resurse. Trebuie notat în legătură cu aceasta faptul că ancheta internă care a urmat a recomandat luarea unor măsuri disciplinare împotriva unui anumit număr de ofițeri pentru eșecul lor de a munci cu atenție la cazul doamnei V. (a se vedea paragraful 43 de mai sus).

109. În circumstanțele acestei cauze, Curtea nu este în măsură să indice care erau măsurile sau combinația de măsuri pe care ar fi trebuit să le ia autoritățile bulgare pentru a o proteja pe doamna V. în fața riscului pe care îl reprezenta domnul V. pentru viața ei. Este suficient de observat că, așa cum a fost subliniat mai sus, autoritățile ar fi trebuit să știe cel târziu pe 17 august 2017, după apelul la numărul de urgență al doamnei V. și plângerea ulterioară înaintată poliției, că riscul era real și imediat și că au eșuat în luarea vreunora dintre măsurile pe care le aveau la dispoziție și care, considerate rezonabil, ar fi fost de așteptat să asigure evitarea aceluși risc. De asemenea, nu există nicio dovadă că autoritățile au căutat să-și coordoneze în vreun fel acțiunile în această privință. De exemplu, nu pare că parchetul regional din Sofia a încercat să contacteze imediat poliția din Sofia când a primit plângerea pe care doamna V. i-a înaintat-o în dimineața dinainte de a fi ucisă (a se vedea paragraful 34 de mai sus). Un răspuns preventiv adecvat necesită deseori coordonarea dintre mai multe autorități (a se vedea *Kurt*, citat mai sus, § 180).

110. Având în vedere concluzia de mai sus - cum că autoritățile bulgare aveau în arsenal suficiente instrumente pentru a lua măsurile operative elaborate pentru a contracara riscul pentru viața doamnei V. - este inutil să ne întrebăm dacă un alt factor în eșecul autorităților de a lua astfel de măsuri a fost absența în momentul relevant a prevederilor care incriminează hărțuirea sau a prevederilor care stipulează că toate amenințările proferate în contextul violenței domestice sunt o infracțiune agravantă care este urmărită penal.

(vi) *Concluzie*

111. Considerațiile de mai sus duc la concluzia că a existat o încălcare a articolului 2 din Convenție.

II. CU PRIVIRE LA PRETINSA ÎNCĂLCARE A ARTICOLULUI 14 DIN CONVENȚIE

112. Reclamantele s-au plâns în continuare în temeiul articolului 14 din Convenție coroborat cu articolul 2 că eșecul autorităților de a lua măsuri efective în scopul de a preveni riscul pentru viața doamnei V. nu au fost o întâmplare izolată, care poate fi explicată prin factorii specifici cauzei sale, ci că s-a datorat faptului că era femeie și a indiferenței generale a autorităților față de violența împotriva femeii.

71. Articolul 14 din Convenție prevede:

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată în special pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

A. Argumentele părților

(...)

B. Motivarea Curții

1. Cu privire la necesitate unei examinări separate a plângerii

120. Această plângere și cea în temeiul articolului 2 din Convenție luat singur sunt diferite. Este adevărat că fiecare are legătură la bază cu pretinsul eșec al autorităților de a lua suficiente măsuri pentru a proteja viața doamnei V. Dar prezenta plângere se bazează pe o acuzație mai largă: că acest eșec nu a fost o întâmplare izolată, ci s-a datorat indiferenței generale a autorităților bulgare în asemenea cazuri. Astfel nu este asimilată de plângerea în temeiul articolului 2 luat singur, ci trebuie analizată separat (a se vedea, pentru o abordare similară, *Opuz*, citat mai sus, §§ 182-202; *Talpis*, citat mai sus, §§ 140-49; și *Munteanu împotriva Republicii Moldova*, nr. 34168/11, §§ 76 și 80-83, 26 mai 2020).

2. Admisibilitate

121. Plângerea nu este vădit nefondată și nu prezintă niciun alt motiv de inadmisibilitate. Trebuie așadar declarată admisibilă.

3. Cu privire la fond

(a) Principii generale

122. Principiile relevante, articulate prima dată în *Opuz* (citat mai sus, §§ 184-91) au fost enunțate în mod cuprinzător în *Volodina împotriva Rusiei* (nr. 41261/17, §§ 109-14, 9 iulie 2019). Ele pot fi rezumate după cum urmează:

(a) Diferența de tratament a unor persoane în situații asemănătoare sau relevant similare reprezintă o discriminare dacă nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă;

(b) O politică generală care are efecte păgubitoare în mod disproporționat asupra unui anumit grup poate fi discriminatorie dacă nu este îndreptată în mod specific către acel grup și nu există nicio intenție discriminatorie. Discriminarea poate de asemenea să rezulte dintr-o situație *de facto*;

(c) Violența îndreptată împotriva femeilor, inclusiv violența domestică, este o formă de discriminare împotriva femeilor. Eșecul Statului de a proteja femeile de o asemenea violență, indiferent dacă este neintenționat, încalcă dreptul femeilor la protecția egală a legii;

(d) O diferență de tratament care are ca scop asigurarea unei egalități reale între sexe poate fi justificată, sau este chiar necesară;

(e) Odată ce reclamantul a demonstrat o diferență de tratament, Statul pârât este cel care trebuie să arate că diferența a fost justificată. Dacă este stabilit că violența domestică afectează în mod disproporționat femeile, sarcina se transferă asupra aceluși Stat să prezinte măsurile de remediere pe care le-a luat pentru a compensa dezavantajul asociat cu apartenența la un anumit gen;

(f) Tipurile de probe *prima facie* care pot transfera sarcina de a dovedi asupra Statului pârât în asemenea cazuri nu sunt predefinite și pot varia. Astfel de dovezi pot proveni de la rapoarte ale organizațiilor non-guvernamentale sau ale observatorilor internaționali cum ar fi CEDAW (Convenția pentru Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Împotriva Femeilor), sau din date statistice ale autorităților sau instituțiilor academice care arată că (i) violența domestică afectează în primul rând femeile și că (ii) atitudinea generală a autorităților - manifestată, de exemplu, în felul în care sunt tratate femeile în incinta secțiilor de poliție atunci când raportează incidente de violență domestică sau în pasivitatea judiciară atunci când furnizează protecție efectivă femeilor care sunt victime ale acestei violențe - a creat un climat favorabil acestei violențe; și

(g) Dacă se demonstrează existența unei discriminări la scară largă, reclamantul nu trebuie să demonstreze că a fost de asemenea ținta unei discriminări individuale. Dacă, dimpotrivă, nu există dovezi suficiente ale naturii discriminatorii a legislației sau a practicilor oficiale sau a efectelor lor discriminatorii, va fi necesară dovedirea discriminării practice de oficialii care gestionează cazul victimei pentru a se stabili o discriminare. În absența unei asemenea dovezi, faptul că nu au fost îndeplinite toate sancțiunile sau măsurile dispuse sau recomandate în cazul particular al victimei nu demonstrează în sine aparența unei intenții discriminatorii pe bază de sex.

(b) Aplicarea acestor principii

123. Din principiile de mai sus rezultă că primul punct pentru a decide în legătură cu această plângere este existența sau nu a dovezilor *prima facie* de tipul celor subliniate în paragraful 74 (f) mai sus.

124. Nu există vreo îndoială vizavi de faptul că violența domestică în Bulgaria afectează în primul rând femeile; acest lucru este adevărat pentru toate Statele membre ale Consiliului Europei (a se vedea *Opuz*, § 132, și *Volodina*, § 71, ambele citate mai sus). Cu toate acestea, nu a fost prezentată vreo dovadă care să sugereze că autoritățile bulgare caută să descurajeze femeile care cad victimele unei asemenea violențe de la a se plânga în legătură cu aceasta sau că instanțele întârzie în mod sistematic emiterea ordinelor de protecție (în contrast cu *Opuz*, citat mai sus, §§ 195-96).

125. Este adevărat că aceste autorități nu colectează și păstrează date statistice cuprinzătoare referitoare la modul în care autoritățile de aplicare a legii gestionează cazurile de violență domestică. Aceasta este o omisiune gravă, în legătură cu care CEDAW, Raportorul Special al Națiunilor Unite pentru Violența Împotriva Femeilor și Comisarul pentru Drepturile Omului a Consiliului Europei și-au exprimat toți îngrijorarea și au formulat recomandări.

126. Având în vedere lipsa statisticilor oficiale adecvate, nu este de așteptat ca reclamantii să prezinte ei înșiși astfel de date. Au încercat totuși să-și susțină afirmațiile cu date statistice, dar statisticile pe care le-au prezentat nu sunt în sine suficiente pentru a le corobora afirmațiile. Nu este clar cum ar putea datele statistice legate de numărul cazurilor și condamnărilor în temeiul articolului 296 § 1 din Codul Penal pentru Sofia și regiunea sa în 2017-19 să demonstreze acest lucru. Mai mult, aceste date acoperă numai două regiuni din țară. Nu se poate trage nicio concluzie legată de pasivitatea generală a autorităților din datele despre numărul de ordine de protecție pe care instanțele le-au trimis poliției pentru a fi aplicate în 2017-20. Statisticile incomplete nu pot servi drept o bază adecvată pentru concluzia zdrobitoare susținută de reclamantii (a se compara cu *A. împotriva Croației*, nr. 55164/08, § 103, 14 octombrie 2010).

127. În lipsa unor date statistice cuprinzătoare, reclamantii au avut totuși dreptul să încerce să-și susțină afirmațiile potrivit cărora autoritățile bulgare au rămas în general indiferente în astfel de cazuri, cu alte tipuri de dovezi *prima facie*. Astfel de dovezi pot avea diferite forme (a se vedea paragraful 74(f) de mai sus). Totuși, deși este sensibilă la dificultățile care pot apărea într-o astfel de încercare, Curtea nu este convinsă că dovezile spre care au indicat reclamantii sunt suficiente în această privință.

128. Cele trei rapoarte internaționale pe care s-au bazat, au îndemnat autoritățile bulgare să combată orice discriminare împotriva femeilor în domeniul aplicării legii și în sistemul judiciar și au exprimat îngrijorare în această privință. Dar aceste rapoarte nu au afirmat că poliția sau alte autorități au minimalizat în mod constant sau nu au fost dispuse să gestioneze astfel de cazuri și nici nu au citat date concrete din teren în această privință. Astfel de rapoarte pot avea valoare de probă în procedurile înaintea Curții numai în măsura în care conțin informații specifice despre fapte principale supuse

examinării sau fapte contextuale care pot să servească drept bază pentru concluzii despre aceste fapte principale (a se vedea *Merabishvili împotriva Georgiei* (GC), nr. 72508/13, § 317, 28 noiembrie 2017).

129. Nu se poate spune nici că - în contrast cu poziția din, de exemplu Rusia - la momentul respectiv legislația bulgară eșua în totalitate să soluționeze problema violenței domestice (în contrast cu *Volodina*, citat mai sus, §§ 128 și 132) sau că per ansamblu plasa obstacole inutile în calea femeilor care doresc să se plângă de o asemenea violență (în contrast cu *M.G. împotriva Turciei*, nr. 646/19, § 117, 22 martie 2016). După cum s-a observat în paragraful 65 de mai sus, în prezenta cauză legea le-a oferit autorităților suficiente instrumente pentru a lua măsuri pentru a o proteja pe doamna V. Nu este atribuția Curții aceea de a analiza aici dacă amendamentele la legislația penală din Bulgaria introduse la aproximativ un an și jumătate după evenimentele în chestiune în această cauză au fost articulate într-un asemenea mod încât au eșuat să ofere o protecție suficientă victimelor violenței domestice. Potrivit jurisprudenței Curții, în procedurile care au la bază o cerere individuală, sarcina ei nu este aceea de a examina dreptul intern în mod abstract, ci să determine dacă felul în care legea a fost aplicată a dat naștere unei încălcări a Convenției (a se vedea, printre multe altele, *Golder împotriva Marii Britanii*, 21 februarie 1975, § 39 *in fine*, seria A, nr. 18; *Von Hannover împotriva Germaniei* (nr.2) (GC), nrele 40660/08 și 60641/08, § 116, ECHR 2012; și *Perincek împotriva Elveției* (GC), nr. 27510/08, § 136, ECHR 2015 (fragmente)).

130. Cât despre neratificarea Convenției de la Istanbul, Curtea este conștientă de importanța Convenției pentru ridicarea standardului în domeniul protecției femeilor împotriva violenței domestice și astfel de asemenea pentru realizarea *de iure* și *de facto* a egalității între femei și bărbați. Refuzul de a ratifica Convenția de la Istanbul ar putea astfel fi văzut ca lipsa unei suficiente atenții acordate necesității de a oferi o protecție efectivă femeilor împotriva violenței domestice. Curtea nu este totuși pregătită în această cauză să tragă concluzii din refuzul Bulgariei de a ratifica Convenția de la Istanbul în 2018. În primul rând, refuzul s-a petrecut la aproximativ șapte luni după uciderea doamnei V. În al doilea rând, refuzul - după cum se poate vedea din motivele pentru hotărârea din iulie 2018 a Curții Constituționale din Bulgaria - s-a bazat pe considerații despre care Curtea consideră că nu au legătură cu reticența de a oferi femeilor o protecție legală adecvată împotriva violenței domestice. În orice caz, nu este în atribuțiile Curții, a cărei unică sarcină în temeiul articolului 19 din Convenție este de a „asigura respectarea angajamentelor luate de Înaltele Părți Contractante în Convenție și în Protocoalele acesteia” și a cărei jurisdicție se extinde, în temeiul articolului 32§ 1 numai „la chestiuni privind interpretarea și aplicarea Convenției și a Protocoalelor acesteia” să se pronunțe, direct sau indirect, despre obligativitatea sau lipsa obligativității Statelor Contractante de a ratifica un tratat internațional, care este o decizie eminentamente politică.

131. Având în vedere cele de mai sus, Curtea nu este convinsă că reclamantii au reușit să realizeze un caz *prima facie* despre pasivitatea generală și discriminatorie din partea autorităților bulgare cu privire la violența domestică împotriva femeilor.

132. Trebuie așadar stabilit dacă există vreo dovadă pentru discriminarea împotriva femeilor din partea oficialilor Statului care au gestionat în mod specific cazul doamnei V.

133. Nu există nicio dovadă în sprijinul faptului că ofițerii de poliție sau alți funcționari implicați în gestionarea plângerilor doamnei V au încercat să o descurajeze de la abordarea unei căi juridice sau de la solicitarea protecției împotriva domnului V. sau că ar fi încercat în alt fel să-i îngreuneze eforturile în acest sens sau să minimalizeze gravitatea amenințărilor venite din partea acestuia (a se compara cu *A împotriva Croației*, citat mai sus, § 97 și în contrast cu *Eremia împotriva Republicii Moldova*, nr. 3564/11, § 87, 28 mai 2013 și *Munteanu*, citat mai sus, § 81 in fine) sau că ar fi sugerat că însăși doamna V. ar fi fost de vină pentru situația în care se afla (în contrast cu *Bălșan împotriva României*, nr. 49645/09, § 81, 23 mai 2017 și *Munteanu*, citat mai sus, § 81 in fine). Dimpotrivă, Instanța Teritorială din Sofia a avut nevoie de numai o zi pentru a emite ordinul de protecție temporar pe care îl solicitase doamna V. și apoi a emis ordinul de protecție definitiv împotriva domnului V. în mai puțin de patru luni (a se vedea paragrafele 20-22 de mai sus). Este adevărat că poliția din Sofia a rămas pasivă în fața plângerilor repetate ale doamnei V. legate de comportamentul amenințător al domnului V. și în răspunsul lor față de ordinul de protecție temporar pe care l-au primit. Dar această pasivitate, deși este condamnată și contravine articolului 2 din Convenție (a se vedea paragrafele 49-69 de mai sus) nu poate fi văzută în sine ca o dovadă a unei atitudini discriminatorii din partea autorităților (a se vedea paragraful 74(g) de mai sus).

134. Nu se poate spune nici că răspunsul judiciar la uciderea doamnei V. ar fi demonstrat o atitudine indulgentă față de violența domestică. Este adevărat că nu au fost aduse acuzații împotriva domnului V. cu privire la încălcarea termenilor ordinului de protecție emis în favoarea doamnei V. A fost, totuși, judecat pentru crimă cu premeditare și posesie ilegală a unei arme de foc (a se vedea paragraful 37 de mai sus) și instanțele bulgărești au gestionat cazul lui destul de repede, fiind nevoie de aproximativ un an și două luni pentru a-l finaliza (a se vedea paragrafele 36-41 de mai sus). I-au dat o sentință efectivă de treisprezece ani și patru luni de închisoare, ceea ce nu poate fi considerat ca fiind o atitudine indulgentă (în contrast, *mutatis mutandis*, *Nikolova și Velichova împotriva Bulgariei*, nr. 7888/03, § 63, 20 decembrie 2007) și au considerat comportamentul acestuia față de doamna V. de-a lungul lunilor premergătoare atacului drept un factor agravant (a se vedea paragrafele 39-40 de mai sus). Nu este atribuția Curții să conteste importanța pe care aceste instanțe au atribuit-o acestui factor atunci când au stabilit sentința domnului V. Curtea nu este de asemenea pregătită nici să tragă vreo concluzie din decizia Curții Supreme de Casație din Bulgaria privitoare la faptul că domnul V. avea să înceapă să-și servească sentința într-un regim mai blând decât cel stabilit de instanțele inferioare (a se vedea paragraful 41 de mai sus).

135. Faptul că poliția a desfășurat o anchetă internă ulterior decesului doamnei V. și că au fost dispuse măsuri disciplinare împotriva ofițerilor care s-a constatat că și-au neglijat îndatoririle în cazul în chestiune (a se vedea paragrafele 42-43 de mai sus) tinde de asemenea să sugereze faptul că autoritățile bulgare nu au tratat problema cu indiferență - deși o informație mai cuprinzătoare despre pedepsele impuse ofițerilor relevanți ar fi clarificat mai bine situația.

136. Considerațiile de mai sus, luate per ansamblu, duc la concluzia că în circumstanțele prezentei cauze nu a existat o încălcare a articolului 14 din Convenție coroborat cu articolul 2.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

137. Articolul 41 din Convenție prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o încălcare a Convenției sau a Protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltei Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei încălcări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

138. Reclamantele au cerut 20000 de euro (EUR) fiecare pentru daune morale care se presupune că rezultă din încălcările articolelor 2 și 14 din Convenție.

139. Guvernul a susținut că sumele sunt exorbitante și a invitat Curtea să ofere o daună comparabilă cu cea din cauzele anterioare.

140. Având în vedere natura încălcării articolului 2 din Convenție și pronunțându-se pe o bază echitabilă, așa cum este prevăzut în temeiul articolului 41, Curtea le oferă în comun celor trei reclamante 24000 EUR, plus orice sumă care poate fi datorată de aceasta cu titlu de impozit, pentru suferința și frustrarea pe care trebuie să le fi suferit din cauza eșecului autorităților de a se achita de obligația de a proteja viața fiicei, respectiv mamei lor.

B. Cheltuieli de judecată

141. Reclamantele au solicitat rambursarea sumei de 5900 EUR aferente onorariului avocaților lor pentru cincizeci și nouă de ore de muncă în proceduri înaintea Curții, la tariful de 100 EUR pe oră, precum și 25.20 leva bulgărești cheltuite pe avocat pe taxe poștale. Au cerut ca orice daună oferită sub acest titlu să fie plătită Comitetului Helsinki Bulgar, unde lucra avocata lor. Pentru a-și susține cererea, au depus două acorduri privind tarifele încheiate între ele și acel Comitet (cel din urmă înclocuindu-l pe primul), o foaie de pontaj și două chitanțe poștale.

142. Guvernul a contestat numărul de ore, susținând că era excesiv. Au continuat observând că taxele poștale plătite în legătură cu cauza fuseseră deja acoperite de onorariul avocatului perceput reclamantelor.

143. În conformitate cu jurisprudența constantă a Curții, un reclamant este îndreptățit la rambursarea cheltuielilor de judecată numai în măsura în care s-a demonstrat că acestea au fost reale și necesare și au avut un caracter rezonabil.

144. În prezenta cauză nu s-a argumentat că tariful perceput de avocatul reclamantelor pentru munca depusă în proceduri înaintea Curții ar fi fost excesiv. A fost același cu cel perceput și considerat acceptabil în două cauze recente împotriva Bulgariei (a se vedea *Budinova și Chaprazov*

împotriva Bulgariei, nr. 12567/13, §§ 115 și 120, 16 februarie 2021). Astfel poate fi considerat rezonabil. Prin contrast, având în vedere gradul de dificultate al problemelor ridicate de cauză, numărul de ore susținute pare oarecum excesiv. Astfel li se vor oferi 4500 EUR reclamantelor, plus orice sumă care poate fi datorată de acestea cu titlu de impozit pentru onorariul avocatului.

145. În ceea ce privește taxele poștale plătite în legătură cu procedurile înaintea Curții, în principiu sunt deductibile în temeiul articolului 41 din Convenție (a se vedea *Handzhiyski împotriva Bulgariei*, nr. 10783/14, § 74, 6 aprilie 2021, cu referiri ulterioare). Într-adevăr, în temeiul acordului privind tariful încheiat între reclamante și Comitetul Helsinki Bulgar, acestea sunt obligate nu numai la plata taxelor legate de activitatea juridică în cauză, ci să acopere toate cheltuielile poștale pentru corespondența cu Curtea. În concluzie cererea pentru rambursarea taxelor poștale, care este echivalentă sumei de 12.88 EUR trebuie acordată integral. La aceasta trebuie adăugată orice taxă care poate fi datorată de reclamante cu titlu de impozit.

146. După cum au solicitat reclamantele, ambele sume sub acest titlu, care se ridică la un total de 4512.88 EUR, plus orice sumă care poate fi datorată de reclamante cu titlu de impozit, trebuie plătită în contul bancar al Comitetului Helsinki Bulgar, unde lucra avocata lor.

C. Dobânzi moratorii

147. Curtea consideră necesar ca rata dobânzilor moratorii să se întemeieze pe rata dobânzii facilității de împrumut marginal, practică de Banca Centrală Europeană, majorată cu trei puncte procentuale.

PENTRU ACESTE MOTIVE CURTEA, ÎN UNANIMITATE,

1. Declară cererea admisibilă;
2. Hotărăște că a existat o încălcare a articolului 2 din Convenție;
3. Hotărăște că nu a existat o încălcare a articolului 14 din Convenție coroborat cu articolul 2.:
4. Hotărăște

(a) că Statul pârât trebuie să plătească în comun celor trei reclamante, în termen de trei luni de la data rămânerii definitive a hotărârii, în conformitate cu art.44 § 2 din Convenție, următoarele sume, convertite în moneda Statului pârât, la cursul aplicabil la data tranzacției:

(i) 24000EUR (douăzeci și patru de mii de euro), plus orice sumă datorată de reclamante cu titlu de impozit;

(ii) 4512.88 (patru mii cinci sute doisprezece euro și optzeci și opt de cenți) plus orice sumă datorată de reclamante cu titlu de impozit pentru cheltuieli de judecată, care va fi plătită în contul bancar al Comitetului Helsinki Bulgar;

(b)) că de la expirarea termenului menționat și până la efectuarea plății, aceste sume trebuie majorate cu o dobândă simplă, la o rată egală cu rata dobânzii facilității de împrumut marginal practică de Banca Centrală Europeană, aplicabilă pe parcursul acestei perioade și majorată cu trei puncte procentuale;

5. Respinge cererea de acordare a unei reparații echitabile pentru celelalte capete de cerere.

Redactată în engleză și comunicată în scris la 22 martie 2022, în temeiul art. 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

Ilse Freiwirth

Grefier adjunct de secție

Tim Eicke

Președinte

Date de contact Proiectul „VioGen – RoJust”

Adresă: Intrarea Camil Petrescu, nr. 5, Sector 1, București

Telefon: +40 21 313 0059

Mail: secretariat@anes.gov.ro

Mai multe informații despre proiect pot fi accesate la următoarele linkuri:

<https://anes.gov.ro/viogen-rojust/>

<https://www.facebook.com/egalitadedesanse>